

ΥΙΟΘΕΣΙΑ

Υ Π Ο

Πρωτοπρ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΜΑΝΤΖΟΥΝΕΑ, 8.Ν.

«Και οὗς ἡ φύσις κατὰ σάρκα διεστηκότας ἀλλήλων ἐγέννησε,
τούτους Ἀὐτὸς εἰς πατέρα καὶ υἱὸν ἔνωσον τῷ Ἀγίῳ σου Πνεύματι».
(Ἐκ τῆς Ἀκολουθίας τῆς υἰοθεσίας).

Α'. Ἡ υἰοθεσία κατὰ τὸ ἀρχαῖον Δίκαιον.

1. Γενικῶς.

Υἰοθεσία (adoptio) καλεῖται ἡ ὑπὸ τοῦ υἰοθετοῦντος ἐκουσία ἐν τῇ οἰκογενεῖα του ὡς μέλους εἰσδοχῆ προσώπου τινὸς ξένου πρὸς ταύτην, ἐξομοιουμένου νομικῶς πρὸς τέκνον (Γ. Πετρόπουλος, Ρωμ. Δίκαιον, Ἀθ. 1944, σελ. 1137). Αὕτη διακρίνεται εἰς εἰ σ π ο ἰ ἡ σ ι ν (adrogatio), ἥτοι εἰς υἰοθεσίαν αὐτεξουσίου (sui juris, pater familias), καὶ εἰς υἰ ο θ ε σ ί α ν ἐν στενῇ ἐννοίᾳ (adoptio), ἥτοι υἰοθεσίαν ὑπεξουσίου (alieni juris). Ἡ υἰοθεσία ἦτο συνηθεστάτη εἰς τὴν ἀρχαίαν Ρώμην. Ἡ υἰοθεσία ἀπετέλει κατὰ τὰς ἀντιλήψεις τῶν ἀρχαίων, θεσμὸν μεγίστης σπουδαιότητος, διότι αὕτη παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς τοὺς ἀτέκνους νὰ ἀποκτήσουν διάδοχον καὶ νὰ διαωνίσουν τὸ γένος των. Ἡ ἔλλειψις ἀρρένων κατιόντων ἐν τῇ οἰκογενεῖα ἔθεωρεῖτο ὡς μέγα ἀτύχημα, διότι εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἐρήμωσιν τοῦ οἴκου καὶ τὴν παῦσιν τῆς οἰκογενειακῆς λατρείας τῶν προγόνων. Οὕτω, κυριώτερος σκοπὸς τῆς υἰοθεσίας ἦτο ἡ συνέχισις τοῦ ὀνόματος τῆς οἰκογενειακῆς λατρείας καὶ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἐνὸς ἀτέκνου ἀτόμου. Παραλλήλως, ἡ υἰοθεσία ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ διὰ πολιτικούς σκοποὺς πρὸς δημιουργίαν διαδόχου ἐν τῇ βασιλικῇ ἐξουσίᾳ. Λόγω τῆς μεγάλης σπουδαιότητός της, ἡ υἰοθεσία ἀρχικῶς ἔπρεπε νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῶν συνελεύσεων τοῦ λαοῦ. Οὕτω, εἰς τὴν ἀρχαίαν Γόρτυναν τῆς Κρήτης ἡ υἰοθεσία ἐτελεῖτο ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐπὶ παρουσίᾳ πάντων τῶν πολιτῶν. Εἰς τὰς ἀρχαίας Ἀθήνας ἡ υἰοθεσία ἀτελεῖτο ἐνώπιον τῆς φρατρίας τοῦ Δήμου, εἰς δὲ τὴν ἀρχαίαν Ρώμην ἐνώπιον τῶν Comitia Curiata. Ἀρχικῶς ἡ υἰοθεσία συνεδέετο πιθανῶς μετὰ τὴν διαθήκην, διότι ὁ προσλαμβανόμενος ὡς θετὸς υἱὸς καθίστατο ταυτοχρόνως καὶ κληρονόμος τοῦ θετοῦ πατρὸς. Οὕτως, ἡ πρώτη μορφή διαθήκης τοῦ Ρωμ. Δικαίου, ἥτοι τὸ testamentum callatis comitiis ἀποτελοῦσε, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα,

ταυτοχρόνως καὶ εἰσποίησιν, τελουμένην τῇ ἐγκρίσει τῆς συνελεύσεως τοῦ λαοῦ.

α) Adrogatio. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δύο τρόπων υἰοθεσίας εἰς τὴν Ρώμην ἀρχαιοτέρα εἶναι ἡ εἰσποίησις (adrogatio), τῆς ὁποίας ἡ ἀρχὴ εἶναι πρὸ τοῦ Δωδεκαδέλτου. Ὅπως κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν Δίκαιον οἱ φράτορες ἀπεφαινότο ἐπὶ τοῦ σκοποῦ γενικῶς τῆς υἰοθεσίας, οὕτω καὶ ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ Δικαίῳ ἡ εἰσποίησις ἐλάμβανε χώραν ἐνώπιον τῶν Comitia Curiata, ἥτοι Populi Auctoritata, ἡ ὁποία ὑπέκειτο εἰς διαφόρους περιορισμούς, δικαιολογημένους ἐκ τοῦ ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ οὐχὶ μόνον τὴν ἐξαφάνισιν τῆς οἰκογενείας ἀλλὰ καὶ τοῦ γένους. Διότι, δυνατὸν ὁ εἰσποιοῦμενος νὰ ἦτο ὁ μόνος ἀπομένων ἀντιπρόσωπος δεδομένης τινὸς οἰκογενείας ἢ γένους. Ἡ ἄδεια πρὸς εἰσποίησιν παρείχετο μετὰ ἔρουναν καὶ ἔγκρισιν ἐκ μέρους τῶν Pontifices, ἐπικυρουμένης δι' ἀποφάσεως τῶν comitia curiata, οἱ ὁποῖοι συγκαλοῦντο πρὸς τούτω (Gai, 99). Ἡ εἰσποίησις ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν μόνον ἐν Ρώμῃ, ἡ ὁποία ἦτο ἔδρα τῶν Comitia, ἀπηγορεύετο δὲ ἡ εἰσποίησις γυναικῶν. Αὕτη ἀπηγορεύετο διότι αὗται δὲν ἀπετέλουν μέλη τῶν Comitia καὶ διότι δι' αὐτῶν δὲν ἐπετυγχάνετο ἡ συνέχισις τῆς οἰκογενείας (Gai, I, 101). Ἡ τελευταία αὕτη ἀπαγόρευσις ἐξέλιπεν, ἀφ' ὅτου, διὰ διατάξεως τοῦ Διοκλητιανοῦ, ἡ ἀπόφασις τῶν Comitia ἀντικατεστάθη ὑπὸ Αὐτοκρατορικῆς ἀδείας, παρεχομένης διὰ rescriptum (C. 8, 47,8). Ἀπηγορεύετο ἐπίσης, ἐν τῷ ἀρχαίῳ Δικαίῳ, ἡ εἰσποίησις ἀνήβου, λόγῳ τῶν κινδύνων, οἱ ὁποῖοι ἠδύνατο νὰ δημιουργηθοῦν (Gai, I, 102). Ἀργότερον ἐπετράπη διὰ διατάξεως τοῦ Antoninus Pius, μετὰ προηγουμένην ἔρουναν καὶ ἔγκρισιν τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ ἀνήβου καὶ παροχὴν ἀσφαλείας ἐκ μέρους τοῦ εἰσποιοῦντος περὶ ἀποδόσεως τῆς περιουσίας τοῦ τυχόν ἐν τῇ ἀνηβότητι ἀποβιώσαντος εἰσποιηθέντος εἰς ἐκεῖνους, εἰς τοὺς ὁποίους αὕτη θὰ περιήρχετο, ἂν δὲν εἶχε λάβει χώραν ἡ εἰσποίησις (Gai, I, 102).

Μόνον οἱ ἄπαιδες ἐδικαιοῦντο νὰ εἰσποιήσωσιν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἐφ' ὅσον εἶχον ὑπερβῆ τὸ ἐξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐνῶ οἱ κάτω τῆς ἡλικίας αὐτῆς μόνον ἐάν, δι' οἰονδήποτε λόγον, δὲν ἠδύνατο νὰ τεκνοποιήσωσι. Ὁ Ἐπίτροπος δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσποιήσῃ τὸν ἐπιτροπευόμενον, ὁ δὲ ἀπελεύθερος (libertus) μόνον ἀπὸ τοῦ πάτρωνος ἠδύνατο νὰ εἰσποιηθῇ (D. 1, 7,15 παρ. 3). Ἐπίσης δὲν ἠδύνατο νὰ εἰσποιηθῶσιν οἱ πάσχοντες τὰς φρένας, καθὼς καὶ οἱ κωφάλαοι (D. 1, 7,15. Βασ. 33, 1,4).

Ἄν ὁ εἰσποιηθεὶς εἶχε τέκνα, ταῦτα ὑπεισήρχοντο εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ εἰσποιήσαντος (Gai, 1, 107). Ἡ περιουσία τοῦ εἰσποιηθέντος περιήρχετο εἰς τὸν εἰσποιήσαντα, δεδομένου ὅτι ἡ εἰσποίησις συνεπήγετο τὴν capito deminutionem, ἥτοι μεταβολὴν τῆς προσωπικῆς καταστάσεως καὶ πᾶσα ὑποχρέωσις τοῦ εἰσποιομένου, ἐκτὸς τῶν πηγαζουσῶν ἐξ ἀδικημάτων, ἀπε-

σβέννυτο κατά τὸ αὐστηρὸν Δίκαιον. Βραδύτερον, λόγω τῶν προκυψασῶν ἐπιβλαβῶν διὰ τοὺς δανειστάς, εἰσῆχθησαν διάφοροι ἐξαιρέσεις (Gai, III, 83. III, 84. IV, 80). Τόσον εἰς τὴν εἰσποίησιν, ὅσον καὶ εἰς τὴν υἰοθεσίαν ἀπηρετοῦντο ὠρισμένοι προϋποθέσεις: α) Ὁ ἀνίκανος δὲν ἠδύνατο οὔτε νὰ εἰσποιήσῃ οὔτε νὰ υἰοθετήσῃ. β) Διαφορὰ ἡλικίας ἀπηρετεῖτο νὰ εἶναι τοσαύτη, ὥστε νὰ δύναται ὁ εἰσποιηθεὶς ἢ υἰοθετηθεὶς νὰ εἶναι υἱὸς τοῦ εἰσποιοῦντος. Ὁ Ἰουστινιανὸς τὴν ὥρισεν εἰς διαφορὰν 18 ἐτῶν.

β) Υἰοθεσία (adoptio) ἐν στενῇ ἐννοίᾳ. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν εἰσποίησιν, ἡ ὁποία εἶναι δικαιοπραξία, ἐφ' ἧς ὁ εἰσποιοῦμενος, καθ' ὃ αὐτεξούσιος, εἶναι ἐν ἐκ τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ ἐπομένως εἶναι ὑποκείμενον ταύτης, ἡ υἰοθεσία εἶναι δικαιοπραξία ἐφ' ἧς ὁ υἰοθετούμενος εἶναι ἀντικείμενον ταύτης. Ἐνταῦθα ἀποτελεῖ μεταβίβασιν τῆς πατρικῆς ἐξουσίας, ὑπὸ τοῦ μέχρι τοῦδε ἀσκοῦντος ταύτην εἰς ἕτερον. Ἐξ ἄλλου, ἠδύνατό τις νὰ υἰοθετηθῇ εἰς θέσιν ἐγγόνου, ἀπηρετεῖτο ὅμως συγκατάθεσις τοῦ υἱοῦ, τοῦ ὁποίου καθίστατο κληρονόμος. Ὁ χειραφετηθεὶς θετὸς υἱὸς διέκοπτε πάντα δεσμὸν πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ θετοῦ πατρὸς, καθιστάμενος χειράφετος τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ οἰκογενείας. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅ,τι συνέβαινεν ἐπὶ εἰσποιήσεως, τυφλοὶ καὶ ἄλαλοι ἠδύνατο νὰ υἰοθετήσουν (D. 1, 7,9). Δὲν ἠδύνατο νὰ πράξουν τοῦτο οἱ εὐνοῦχοι, ἤτοι πρόσωπα τῶν ὁποίων ἔγινεν ἐκτομὴ τῶν γεννητικῶν μορίων, καταστάντα διὰ παντὸς ἀνίκανα πρὸς παιδοποιεῖν (Βασ. 1, 51,35). Ὁ λόγος τῆς ἀπαγορεύσεως εἶναι ἡ ἀρχή, ὅτι ἡ υἰοθεσία μιμεῖται τὴν φύσιν (Γ. Πετρόπουλος, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 1143). Ὁ Λέων ὅμως ὁ Σοφὸς ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς εὐνούχους τὴν υἰοθεσίαν διὰ τῆς Νεαρᾶς 27, ἡ δὲ διάταξις αὕτη ἴσχυσε καὶ μεταγενεστέρως, καὶ ἕως τὸ ἰσχῶν Δίκαιον. Ἡ υἰοθεσία ἐλάμβανε χώραν διὰ δηλώσεως ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου. Ἀπηρετεῖτο δὲ σιωπηρὰ συγκατάθεσις τοῦ υἰοθετουμένου. Κατὰ τὸ μεταἰουστινιάνειον Βυζαντινὸν Δίκαιον, υἰοθεσία ἠδύνατο νὰ τελεσθῇ ἐγκρίσει οἰασδήποτε ἀρμοδίας ἀρχῆς. Οὐδεμία ὅμως ἀπόφασις ἐξεδίδετο.

Διάφορος τῆς υἰοθεσίας εἶναι ἡ παραγομένη ἐκ τῆς λήψεως ψυχοπαίδου (alumnus). Ἀποτελεῖ ἐνταῦθα πραγματικὴν καὶ οὐχὶ νομικὴν σχέσιν. Καλεῖται δὲ ψυχοπαίδι, τὸ ἀλλότριον τέκνον, πρὸς σκοπὸν διατροφῆς καὶ ἀνατροφῆς. Τὸ ψυχοπαίδι εἶναι ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀλλότριον, οὐδὲ καθίσταται ἴδιον τοῦ λαμβάνοντος, ἔστω καὶ ἂν δηλώσῃ τὴν πρὸς τοῦτο βούλησίν του ἐνώπιον μαρτύρων. Διότι, διὰ νὰ ὑπάρξῃ υἰοθεσία, ἀπαιτεῖται ὅπως τηρηθοῦν αἱ προϋποθέσεις αἵτινες προβλέπονται ὑπὸ τοῦ Νόμου. Οὔτε πατρικὴν ἐξουσίαν ἀποκτᾷ ἐπὶ τοῦ ψυχοπαίδου ὁ λαμβάνων τοῦτο, οὔτε κληρονομικὰ δικαιώματα, οἷαδῆποτε, ἐκατέρωθεν παράγονται. Ὁ θεσμὸς οὗτος, σφζόμενος καὶ ἐν τῷ ἐθιμικῷ Δικαίῳ, ἀποτελεῖ ἰδίαν οἰκογενειακὴν σχέσιν, ἱστορικῶς δὲ ἐξεταζόμενος συνδέεται πρὸς τὴν υἰοθεσίαν, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον

μορφήν (Γ. Πετρόπουλος, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 1148· πρβλ. καὶ Π. Ζέππον, Συνταγματικὸν Νομικὸν Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη Βοεβόδα, Ἀθήναι 1936, σελ. 93). Τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐπανειλημμέναι ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, χαρακτηρίζουν τὸν ψυχοπατέρα ὡς ἐπιμελητὴν, ἐπιβάλλουσαι αὐτῷ βαρεῖαν ποινὴν διὰ παραβάσεις ἐναντι τῆς ψυχοκόρης, ἐμπιπτούσης εἰς τὰ ὅρια τοῦ ποινικοῦ νόμου (Ἀπόφ. Ἀρείου Πάγου ἐν «Θέμιδι» 12, 440 καὶ 52, 500).

2. Σημασία τῆς νομικῆς υἰοθεσίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Ἐπειδὴ, ὅμως, τόσον ἡ εἰσποίησις (adrogatio), ὅσον καὶ ἡ ἐν στενῇ ἐννοίᾳ υἰοθεσία (adoptio) εἶναι θεσμοὶ ἀποκλειστικῶς τοῦ κοινοῦ Δικαίου, ἡ Ἐκκλησία εὐλογεῖ αὐτάς μόνον ἐὰν πρὸς τοῦτο Αὕτη προσκληθῇ. Ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς Ἀκολουθίας τῆς υἰοθεσίας ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα, ὅτι αὕτη πρέπει νὰ καταταγῇ εἰς τὴν πνευματικὴν συγγένειαν. Ἐνεκα τούτου ἰσχύουν ἐπ' αὐτῆς αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ Διατάξεις, τὰς ὁποίας θὰ ἀναπτύξωμεν κατωτέρω. Καὶ ἐὰν δὲν εὐλογηθῇ ἡ υἰοθεσία ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, αὕτη διατηρεῖ τὸν ἀστικὸν χαρακτῆρα, ὡς καὶ τὰ σχετικὰ κωλύματα. Δὲν βλέπω τὸν λόγον νὰ μὴ ἐνεργήσῃ ἡ Ἐκκλησία, ἥτοι νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν Σεπτὴν Ἱεραρχίαν νὰ ἐπαναφερθῇ καὶ αὐθις ἡ ἱερολογία, ἐφ' ὅσον, ὡς προαναφέρθη, ὑφίστανται κωλύματα ἐκ τοῦ Νόμου. Εἶναι ἀδιανόητον νὰ εὐλογοῦμεν τὰ δίκτυα, τὰ αὐτοκίνητα, τὰ πλοῖα, ὡς καὶ πᾶσαν ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ νὰ μὴ εὐλογῆται ἐν τόσον σημαντικὸν γεγονός, ὡς ἡ ψυχικὴ ἔνωσις ἀνθρώπων, ἡ ὁποία γίνεται κατὰ τὴν υἰοθεσίαν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν τόσην σημασίαν δίδει ὁ Νομοθέτης τοῦ κοινοῦ Δικαίου.

Τὸ ζήτημα κατὰ πόσον προκύπτουν κωλύματα γάμου ἐκ τῆς υἰοθεσίας ἐξαρτᾶται, εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἀπὸ τὴν Νομοθεσίαν ἐκάστης Χώρας. Οἴκοθεν ὅμως νοεῖται, ὅτι ἐὰν ἡ υἰοθεσία ἐκφράζεται μὲ διαφοροὺς χαρακτηρισμοὺς εἰς τὰς Νομοθεσίας τῶν διαφορῶν Κρατῶν, ὡς πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον ἡ σημασία εἶναι ἀμετάβλητος.

3. Κανονικαὶ Διατάξεις ἔχουσαι σχέσηιν μὲ τὴν υἰοθεσίαν.

Ὁ Ἐκκλησιαστικὸς τύπος τῆς υἰοθεσίας καὶ αἱ σπουδαῖαι συνέπειαι ἐξ αὐτοῦ, ὑποδηλοῦνται κατ' ἀρχὴν εἰς μίαν διάταξιν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἀναστασίου. «Iubemus eos, quibus nullis legitimis existentibus liberis in praesenti aliquae mulieres uxoris loco habentur, ex his sibi progenitos seu procreandos suos et in potestate sua legitimosque habere propriasque substantias ad eos vel per ultimas voluntates vel per donationes seu alios legi cognitos titulos si voluerint transferre, ab intestato quoque eorum ad hereditatem vocandos, nec aliquam quaestitionis seu

altercationis exercendae sub qualibet astuta subtilique legum vel constitutionum occasione super his vel agnatis seu cognatis genitoris eorum vel quibusdam aliis superesse facultatem in posterum: nihilo minus, quiquis huiusmodi mulierem uxoris loco dotalibus instrumentis confectis habuerit, pro eius subole similem eandemque formam custodiri, ne adimatur ei licentia sibi quodammodo per liberos proprios suum patrimonium acquirendi. Filios insuper vel filias iam per divinos adfatus a patribus suis in adrogationem susceptos vel susceptas huius providentissimae nostrae legis beneficio et iuvamine potiri censemus» (Imp. Anastasius A. Sergio. April. I. 517. Codex Iustinianus V. 27. 6). Ἡ Διάταξις ὁμως αὕτη κατηγορήθη δι' ἐτέρας Διατάξεως τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστίνου, ὡς ἀντιμαχομένη πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ εἰσποίησις (adrogatio) νόθων ἀπηγορεύετο. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ Διάταξις αὕτη τοῦ Ἰουστίνου ἐθέσπιζεν ἐν ταῦτῳ, ὅτι ἡ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομία ἐπὶ νόθων τέκνων δύναται νὰ παραμείνῃ ἐν ἰσχύϊ, ἐὰν ἡ υἰοθεσία εἴχῃ τελεσθῆ δι' ἱερολογίας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐν λόγῳ Διατάξεως, ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τούτου, ὅτι ἡ ἱερολογία τῆς Υἰοθεσίας ἦτο ἤδη ἐν χρήσει κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος. Ἡ ἐν λόγῳ Διάταξις ἔχει οὕτως: «Imp. Iustinus A. Marino. Legem Anastasii divinae recordationis, quae super naturalibus filiis emissa est, in his valere tantum casibus concedimus, qui nunc usque subsecuti sunt pro eiusdem legis tenore in matrimoniis tunc constantibus vel postea contractis, ita tamen, ut non aliunde progenitis subvenisse credatur quam non ex nefario nec incesto coniugio. Naturalibus insuper filiis seu filiabus, ex cuiuslibet mulieris cupidine non incesta, non nefaria procreatis, et in paterna per adrogationem seu per adoptionem sacra susceptis, ex divinis iussionibus sive antequam eadem lex inreperit seu post eadem lefem usque ad praesentem diem, non sine ratione duximus suffragandum, ut adoptio seu adrogatio firma permaneat, nullis prorsus improbanda quaestionibus, quasie quod impetrarunt lege quadam interdictum sit, quoniam, et si qua prius talis emergebat dubitatio, remittenda fuit movente misericordia, qua indigni non sunt qui alieno laborant vitio» (Codex Iustin. V. 27. 7, 1. November 519).

Ἐπειδὴ ὁμως τὸ ὄλον πνεῦμα τῆς υἰοθεσίας εἶναι, ὅτι αὕτη δημιουργεῖ πνευματικὴν σχέσιν μεταξύ υἰοθετήσαντος καὶ υἰοθετηθέντος, ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν κατέταξεν αὐτὴν εἰς τὴν πνευματικὴν συγγένειαν, μὲ βάσιν τὸν ΝΓ' Ἱερὸν Κανὸνα τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἧτις θεσπίζει: «ἡ κατὰ πνεῦμα συγγένεια εἶναι μείζων τῆς κατὰ σάρκα». Διὸ καὶ ἐφήρμοσε τὸ γαμικὸν κάλυμα τῆς πνευματικῆς συγγενείας καὶ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Υἰοθεσίας, ἡ ὁποία προκύπτει ἐκ τῆς σχέσεως μεταξύ υἰοθετηθέντος καὶ υἰο-

θετηθείσης. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ αἱ Νεαραὶ ΚΔ' καὶ ΠΘ' τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ μαρτυροῦν, ὅτι ἡ Πολιτεία δὲν θεωροῦσε μὲν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν υἰοθεσίαν ὡς Διάταξιν ἀπόλυτον, οὐχ ἤττον ἕμως διέβλεπεν ἐν αὐτῇ συνήθειαν, τῆς ὁποίας τὴν χρῆσιν, λαμβανομένης πρὸ ὀφθαλμῶν τῆς σπουδαίας Πράξεως τῆς Υἰοθεσίας, δὲν ἐπιθυμοῦσε νὰ καταργήσῃ. Αἱ Νεαραὶ αὗται ἔχουν ὡς ἀκολούθως :

α) Νεαρά ΚΔ', Διάταξις ΚΔ'.

«Περὶ τοῦ μὴ γαμεῖν τὰ τέκνα τὰ φυσικὰ τὰ θετά».

Λέων Αὐτοκράτωρ, Στυλιανῶ τῷ ὑπερφυεστάτῳ Μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων.

Πολλοὶ τὸν πρεσβύτερον χρόνον ἀποσεμνύοντες, βούλονται πρεσβεῖα νέμειν αὐτῷ τῆς τῶν πραγμάτων τάξεώς τε καὶ καταστάσεως· ἐγὼ οἶδα μὲν αὐτὸν τοῦ νεωτέρου χρόνου κρατεῖν ἐν πλείστοις, οὐ μὴν ἀλλὰ ἐλαττούμενον ἐν τισὶ καθορῶ. ὄντων δὲ οὐκ ὀλίγων ἐν οἷς ὑπὸ τοῦ νεωτέρου παρευδοκιμεῖται χρόνου, μάλιστα ἐν τῷ μέρει τῶν υἰοθεσιῶν τοῦτο πάσχω ὀραῖται, ἃς μὴ κατὰ πρόποντα κόσμον ποιεῖ, ἄνευ τελετῆς θείας καὶ ἱερῶν ὀδῶν ταύτας ποιούμενος, ἀλλ' ἀπλῶς τοῖς βουλομένοις υἰοθετεῖσθαι μόνον διδόντος τοῦ νόμου· ἐξ οὗ συμβαίνει πολλάκις τὴν ἀδελφὴν κληῖσιν εἰς γαμικὸν μεταπίπτειν σχῆμα, καὶ ἡ τέως ἐκ θυγατρὸς οὐσα κόρη εἰς τὴν νυμφικὴν μετετίθετο, ἣ υἰὸς ἀντὶ τοῦ εἶναι τοῦτο γαμβρὸς ἐγνωρίζετο, γαμικαῖς ὀμιλίαις ἀρμοζομένων τοῦ τε φύσει παιδὸς καὶ ὄν ἡ υἰοθεσία εἰς τὴν τῶν παιδῶν ἴσθη τάξιν, οὐδὲν ὑπολογιζομένης τῆς πράξεως διὰ τὸ μὴ τελετῆς ἱερᾶς μεσολαβούσης ἐκεῖθεν τινὰ κώλυσιν ἀπαντῶν πρὸς γαμικὸν συνοικέσιον. Ἄλλὰ πάλαι μὲν κατὰ λόγον μὴ υἰοθετουμένων προσήκοντα εἰ ὁ γάμος ἔχει πως τὸ ἄδοξον, ἕμως οὐχὶ καὶ παρανομίας ἀνέχεται, νῦν δὲ κατὰ θεσμὰ γινομένης καὶ πρόποντα καὶ δίκαια τῆς υἰοθετήσεως, καὶ διὰ τελετῆς ἱερᾶς τῶν μὲν εἰς γονέων τάξιν καθισταμένων τῶν δὲ εἰς τὴν τῶν παιδῶν, οὐκέτι περιλείπεται λόγος εἰς γάμον συνάπτεσθαι τοῖς κατὰ φύσιν τοῦ υἰοποιησαμένου παισὶ τοὺς εἰσποιητοὺς παῖδας, τοιγαροῦν καὶ θεσπίζομεν, πρὸς τὸ τῆς συζυγίας ἀντὶ τῆς ἀδελφότητος μεθαρμόζεσθαι» (Jus Gr. Τόμος Α', σελ. 86-87).

β) Νεαρά ΠΘ', Διάταξις ΠΘ'.

«Λέων Αὐτοκράτωρ, Στυλιανῶ τῷ ὑπερφυεστάτῳ Μαγίστρῳ τῶν θείων ὀφφικίων.

Ὡσπερ τὰ τῆς υἰοθετήσεως πράγματα πρὸς τὸ ἀδιάφορον διακείμενα παρεῖδεν ἡ ἀρχαιότης, ἣν εὐχῶν καὶ τελετῆς ἱερᾶς τελεῖσθαι νομίζουσα οὐδὲν ἐδόκει ὀλιγωρεῖν, οὕτως ἔοικε καὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν συνοικεσιῶν παρεωρακέναι κατάστασιν καὶ δίχα τῆς νενομισμένης εὐλογίας αὐτὰ συγχωρεῖν ἀλλὰ τοῖς μὲν ἀρχαίοις ἴσως ἂν πρόφασίς τις εὐρεθείη προαιρέσεως, ἡμῖν δὲ θεία χάριτι πρὸς

κοσμιωτέραν πολλῶν καὶ ἱερωτέραν ἐπίδοσιν τοῦ βίου καθεστηκότων τῶν πραγμάτων οὐδ' ἕτερον ἄξιον τῶν εἰρημένων παροφθῆναι. Τοιγαροῦν ἐπὶ τέκνων εἰσποιήσεως ἱεραῖς ἐπικλήσεσι τὴν εἰσποίησιν προβαίνειν διωρισάμεθα, οὕτω δὴ καὶ τὰ συνοικέσια τῇ μαρτυρίᾳ τῆς ἱεραῶς εὐλογίας ἐρρῶσθαι κελεύομεν, ὡς ἔνθα γε μὴ ὀρῶτο τοῖς συνοικεῖν βουλομένοις τοιαύτη διαιτώσα ἀρμογή, οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ρηθῆσεται συνοικέσιον, οὐδ' ἐπιτεύξεται τῶν τοιούτου δικαίων ἢ τοιαύτη συμβίωσις, μεταξὺ γὰρ ἀγαμίας καὶ γάμου οὐκ ἔφρασις· ἀνάγκη τὰ τοῦ γάμου τηρεῖν· ἀλλ' ἀπαρέσκει τοῦ γάμου τὰ πράγματα; διοικεῖτό σε ἀγαμία καὶ μήτε γάμον κιβδηλεύσης, μήτε ψευδὸς τὴν ἀγαμίαν ὑποκορίζῃ» (Jus Graec., ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 156).

Ἐνωτέρω ἐλέχθη, ὅτι ἡ υἰοθεσία ὑπήχθη εἰς τὴν πνευματικὴν συγγένειαν. Ἡ ὑπαγωγὴ αὕτη ἐγένετο διότι ἡ ἀναδοχὴ ἐκ τοῦ Βαπτίσματος ἐχαρακτηρίζετο ὡς υἰοθεσία (Zhisman, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 548 ἐπόμεν.). Διὸ καὶ Βαλσαμών εἰς τὴν ἐρμηνεῖαν τοῦ ΝΓ' Ἱεροῦ Κανόνος τῆς Πενθέκτης, γράφει: «Ἐτι σημειῶσαι, ὅτι διὰ ἱεραῶς εὐχῆς γίνεται υἰοθεσία» (Σ. Κ., τόμ. Β', σελ. 430). Ταῦτό δ' ἐπισημαίνει καὶ ὁ Χωματιανός: «Ἐστι δὲ καὶ ἑτέρα συγγένεια διὰ θέσεως, εἴτουν υἰοθεσίας, ἣν δὲ καὶ αὕτην οὕτω παραφυλάττειν ὀφείλομεν, καθάπερ καὶ τὴν ἐξ αἵματος καὶ τὴν διὰ τοῦ θεοῦ Βαπτίσματος· ταύτας γὰρ ἐκ τε τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τῶν εὐσεβῶν τηρεῖν παρελάβομεν, ὡς προέκκειται» (Σ. Κ., τόμ. Ε', σελ. 426).

Ἡ ἱερολογία τῆς υἰοθεσίας, ἐγένετο ἐν Ἑλλάδι πρὸ τοῦ περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, σήμερον δὲ οὐχὶ σπανίως τελεῖται ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐνώπιον μαρτύρων. Ὁ Μολδαυικὸς Νομικὸς Κώδιξ τοῦ ἔτους 1833, παρ. 237, ὀρίζει: «Ἡ υἰοθεσία δέον νὰ τελεῖται νομίμως, οὐχὶ δι' ἀπλῶν λόγων, ἀλλὰ καὶ δι' ἀναγνώσεως τῆς Ἱεραῶς Ἀκολουθίας, ἵνα οὕτω οἱ μὲν υἰοθετοῦντες ἐπέχωσιν ἀληθῶς τὰξιν γονέων πρὸς τοὺς υἰοθετουμένους, οὗτοι δὲ πάλιν τὰξιν τέκνων ἐκείνων. Ὡσαύτως δέ, ἕνεκα τῆς ἐκ τῆς υἰοθεσίας προκυπτούσης συγγενείας δέον, προκειμένου περὶ συνάψεως γάμου, νὰ τηρῶνται αἱ κείμεναι νομικαὶ διατάξεις». Τὸν παραλληλισμὸν πρὸς τὴν συγγένειαν ἐκ τοῦ θεοῦ Βαπτίσματος τῆς υἰοθεσίας τὸν ἀναφέρει καὶ ὁ Ἅγιος Νικὸδῆμος ὁ Ἁγιορείτης ἐν τῷ Πηδαλίῳ: «Τοῦτον τὸν ἴδιον ὁποῦ λέγει ὁ Κανὼν περὶ τῆς ἀναδοχῆς πρέπει νὰ κρατῆ καὶ ἐπὶ τῆς διὰ τελετῆς εὐχῶν γενομένης υἰοθεσίας» (Πηδάλιον, σελ. 269. Ἑρμηνεία εἰς τὸν ΝΓ' Ἱερὸν Κανόνα τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου).

4. Ὅρια κωλυμάτων τοῦ γάμου ἐκ τῆς υἰοθεσίας.

Ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ υἰοθεσία χαρακτηρίζεται ὡς πνευματικὴ συγγένεια, δημιουργεῖ κωλύματα γάμου, ὡς ἀκριβῶς καὶ ἡ συγγένεια ἐκ τοῦ ἱεροῦ Βαπτίσματος. Ἡ συγγένεια αὕτη εἶναι ἀδιάλυτος, ὡς καὶ σήμερον ἐπι-

τάσσει ὁ Ἀστικὸς Κώδιξ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1360, παρὰ τὴν θέσπισιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου. Τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον θεσπίζει: «Καλύεται ὁ γάμος τοῦ υἱοθετησαντος ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ μετὰ τοῦ υἱοθετηθέντος. Τὸ κώλυμα τοῦτο ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν λύσιν τῆς υἱοθεσίας». Ὁ δὲ Νόμος 1250/1982, ὅστις ἐθέσπισε τὸν πολιτικὸν γάμον, ἐν τῷ ἄρθρῳ 3, δὲν κατήργησε τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν.

Κατὰ τὸ Βυζαντινὸν Δίκαιον τὰ κωλύματα, τὰ ὁποῖα ἐδημιουργοῦντο ἐκ τῆς υἱοθεσίας, ἦσαν τὰ αὐτὰ τὰ ὁποῖα ὑφίστανται ἐκ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας (Zhisman, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 492 ἐπόμε.). Παρ' ὅλον, ὅμως, ὅτι τὰ ὄρια ἐκ τοῦ κωλύματος τούτου ἦσαν ἰσοδύναμα μὲ τὰ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας, ἡ Ἐκκλησία ἐκινεῖτο μόνον εἰς τὰ ὄρια, τὰ διεγραφόμενα διὰ τοῦ Βαπτίσματος βάσει τοῦ ΝΓ' Ἱεροῦ Κανόνος τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἐπειδὴ, ὅμως, ἡ Ἐκκλησία ἐπεξέτεινε τὰ κωλύματα γάμου ἐκ τοῦ Βαπτίσματος μέχρι καὶ τοῦ Ζ' βαθμοῦ, ὡς ἀκριβῶς καὶ ἡ ἐξ αἵματος συγγένεια (διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν βαθμῶν ὅρα καὶ Σ. Τρωϊάνου, Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιον τοῦ γάμου, Ἀθῆναι 1982), ἐφηρμόσθησαν καὶ τὰ ἐκ τῆς υἱοθεσίας κωλύματα, ὡς ἀκριβῶς καὶ τὰ ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Βαπτίσματος. Περὶ τούτων γράφει ὁ Βαλασμάς: «Σημείωσαι οὖν ἀπὸ τῆς Νεαρᾶς ΚΔ' τοῦ Λέοντος, ὅτι ὡσπερ κωλύονται τινὰ πρόσωπα, διὰ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος λαβόντα πρὸς ἄλληλα συγγένειαν, γαμικῶς συνάπτεσθαι, οὕτω κωλύονται καὶ διὰ τῆς υἱοθεσίας λαβόντα συγγένειαν διὰ θέσεως, εἴτουν υἱοθεσίας· ἦν δὴ καὶ αὐτὴν οὕτω παραφυλάττειν ὀφείλομεν, καθάπερ καὶ τὴν ἐξ αἵματος, καὶ τὴν διὰ τοῦ θεοῦ Βαπτίσματος». Ταῦτ' οὖν γράφει καὶ ὁ Ἀρμενόπουλος (ἐν τῷ Βιβλίῳ Δ', τίτλος Η', παράγραφος ΣΤ'), ὅστις χαρακτηρίζει ἰσοδύναμους τοὺς βαθμοὺς ἐκ πνευματικῆς συγγενείας μετὰ τῶν βαθμῶν ἐξ αἵματος: «Ἐπὶ δὲ τῆς ἐκ τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος καὶ τῆς ἐξ υἱοθεσίας συγγενείας τὸν αὐτὸν ζητητέον βαθμὸν, ὃν καὶ ἐπὶ τῆς ἐξ αἵματος, διὰ τὸ λέγειν τὸν πεντηχοστὸν τρίτον Κανόνα τῆς ἐν Τρούλλῳ Ἁγίας Συνόδου, μείζονα εἶναι τὴν πνευματικὴν οἰκειότητα τῆς τῶν σωμάτων συναφείας, εἰ καὶ ὁ νόμος μέχρι τριῶν μόνον ἢ καὶ τεσσάρων ταύτην κεκάλυκεν, ἤγουν τὸ μὴ λαβεῖν τινὰ ἢ υἱὸν αὐτοῦ τὴν μητέρα ἢ τὴν ἀδελφὴν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἀναδεχθέντος ἢ υἱοθετηθέντος».

Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς ἐπεκτάσεως τῶν βαθμῶν, τόσον τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας ὅσον καὶ τῆς πνευματικῆς τοιαύτης, ἦτο ἡ ἐξάπλωσις τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν Χριστιανῶν. Ἦδη, ὅμως, μὲ τὸν ἰσχύοντα Ἀστικὸν Κώδικα, τὰ κωλύματα γάμου καθιερώθησαν ὡς ἀκριβῶς προβλέπονται εἰς τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας ΝΓ' καὶ ΝΔ' τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, Γ' τῆς Νεοκαισαρείας, καὶ Ν' καὶ Π' τοῦ Μ. Βασιλείου. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ, θὰ πρέπη νὰ ἀναφερθῇ καὶ ἐνταῦθα, ὅτι μὲ τὴν θέσπισιν τοῦ πολιτικοῦ γάμου κατηργήθησαν ὠρισμένα κωλύματα, ὡς ἡ πολυγαμία, ἥτις ἀπηγορεύετο διὰ τοῦ ἄρθρου 1355. Ἐπίσης ἐπετράπη ὁ γάμος μεταξὺ ἀναδεκτοῦ καὶ ἀναδεκτῆς,

γάμος μεταξύ μοιχῶν καταδικασθέντων ἐπὶ μοιχεία μετ' ἀλλήλων, ἐπετράπη ὁ γάμος τῶν Κληρικῶν μετὰ τὴν χειροτονίαν καὶ τῶν Μοναχῶν μετὰ τὴν Κουράν, καὶ ὁ γάμος μεταξύ δύο ἀδελφῶν, οἵτινες δύνανται νὰ λάβουν δύο ἀδελφάς, καὶ τέλος ὁ γάμος μεταξύ Ὁρθοδόξου καὶ ἀλλοθρήσκου.

Β'. Ἡ Υιοθεσία κατὰ τὸ ἰσχύον Δίκαιον.

1. Γενικῶς.

Υιοθεσία εἶναι ἡ διὰ νομικῆς πράξεως πρόσληψις συγγενικοῦ ἢ ξένου προσώπου εἰς θέσιν γνησίου τέκνου. Διὰ τῆς υιοθεσίας δημιουργεῖται οἰονεὶ φυσικὴ συγγένεια, ἣτις εἶναι ἡ σχέσηις πού παράγεται διὰ τῆς νομικῆς πράξεως τῆς υιοθεσίας. Ὅπως ἡ γέννησις εἶναι ἡ βάσις τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας, ὁ γάμος εἶναι ἡ βάσις τῆς συγγενείας ἐξ ἀγχιστείας, τὸ Βάπτισμα εἶναι ἡ βάσις τῆς πνευματικῆς συγγενείας, ἔτσι καὶ ἡ νομικὴ πράξις τῆς υιοθεσίας εἶναι ἡ βάσις τῆς ἐξ υιοθεσίας συγγενείας. Διὰ τοῦτο καὶ ἐὰν ἡ υιοθεσία λυθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως καὶ δι' οἰονδήποτε λόγον, ἢ λόγῳ θανάτου τοῦ υιοθετησαντος, ἢ διὰ ταύτης γεννηθεῖσα σχέσις, ἢ οἰονεὶ φυσικὴ συγγένεια, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν λύσιν αὐτῆς. Λόγῳ, ὅμως, τῆς μεγάλης σημασίας τῆς υιοθεσίας, παλαιότερον, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ἡ υιοθεσία ἐγένετο διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἴνα, διὰ τῆς θείας εὐλογίας, ὁ ἐκ τῆς υιοθεσίας συγγενικὸς δεσμὸς καταστῆ ἔτι μᾶλλον ἀδιάρρηκτος (Εἰς τὸ τέλος τῆς παρούσης ἐργασίας θὰ παραθέσωμεν τὴν Ἀκολουθίαν τῆς υιοθεσίας ἐκ διαφόρων Εὐχολογιῶν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησιαστικῆς περιόδου).

2. Αἱ σχέσεις αἱ ὁποῖαι δημιουργοῦνται μετὰ τὴν υιοθεσίαν.

Τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα συνδέονται διὰ τῆς οἰονεὶ συγγενείας καλοῦνται θετὸς γονεὺς (πατὴρ ἢ μήτηρ), θετὸν τέκνον (υἱὸς ἢ θυγάτηρ), καὶ οἰονεὶ φυσικοὶ συγγενεῖς.

α) Θετὸς γονεὺς. Τοιοῦτος καλεῖται (ἀνὴρ ἢ γυνή) ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος στερούμενος γνησίου κατιόντος, υιοθετεῖ τινα, ἀνδρα ἢ γυναῖκα, εἰς τὴν τάξιν γνησίου τέκνου. Ὁ Νομοθέτης ὡς κυρίαν προϋπόθεσιν ὀρίζει τὴν ἀτεκνίαν. Θὰ ἠδύνατο, ὅμως, ὁσάκις ὑφίστανται ἐξαιρετικαὶ περιπτώσεις, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, ἀνίατος νόσος τοῦ κατιόντος, ἀπουσία εἰς τὴν ξένην, ἀναπηρία τοῦ μοναδικοῦ κατιόντος, νὰ ἐπιτραπῇ καὶ εἰς τοὺς ἔχοντας κατιόντα γνήσιον τέκνον ἢ υιοθεσία, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι ὁ ὑφισταμένος κατιὼν θὰ ἐδίδε τὴν συγκατάθεσίν του.

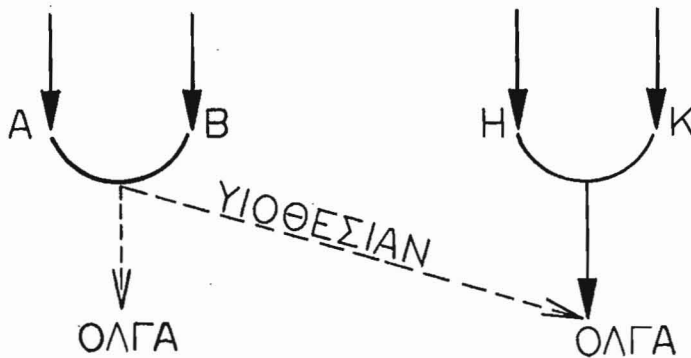
β) Θετὸν τέκνον. Τοιοῦτον καλεῖται ὁ υιοθετούμενος (ἀνὴρ ἢ

γυνή) υπό τινος (άνδρος ή γυναίκας), στερουμένου γνησίου κατιόντος, εις τάξιν τέκνου.

γ) Οίονει φυσικοί συγγενείς. Είναι αι σχέσεις αι όποιαι δημιουργούνται μεταξύ θετού τέκνου και τών γνησίων κατιόντων του θετού πατρός, τών γεννηθέντων τέκνων του θετού τέκνου, ως και τών συγγενών τών φυσικών του θετού πατρός, και τανάπαλιν ("Άρθρον 1581, παράγ. 1 του Α. Κώδικος), ως και οι διαφόρου φύλου υιοθετηθέντες δια τής αυτής πράξεως υπό του αυτού προσώπου ("Άρθρα 1570 και 1579 του Α. Κώδικος). Ός προς τους βαθμούς συγγενείας έξ υιοθεσίας ουδέμια διάκρισις γίνεται μεταξύ άμφιθαλών και έτεροθαλών άδελφών, όπως και εις την έξ αίματος συγγένειαν, εν σχέσει προς τον υιοθετήσαντα οίονει φυσικόν συγγενή. Όσαύτως, ό,τι περι έξωγάμου τέκνου, ως και του άνεγνωρισμένου υπό του πατρός ή του νομιμοποιηθέντος τοιούτου ισχύει ως προς τα κωλύματα του γάμου, ύφισταμένης τής έξ αίματος συγγενείας, τό αυτό εφαρμόζεται και ως προς τα κωλύματα γάμου, ύφισταμένης τής συγγενείας έξ υιοθεσίας ("Άρθρον 1359 Α.Κ.).

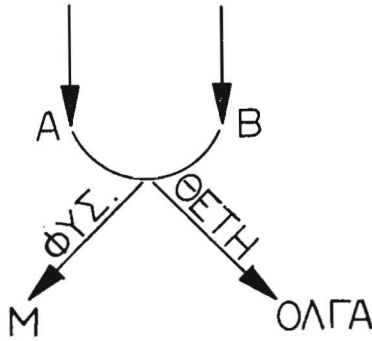
3. Βαθμοί συγγενείας έξ υιοθεσίας.

Οί βαθμοί συγγενείας εκ του θεσμού τής υιοθεσίας, μετρούνται κατά βαθμούς. Ούτως, έχομεν σχέσεις οίονει συγγενείας μεταξύ θετού γονέως και θετού τέκνου, ως και μεταξύ θετού τέκνου και έξ αίματος συγγενών εις την κατιούσαν γραμμήν, δηλαδή τών κατιόντων, του θετού γονέως, ή μεταξύ θετών διαφόρου φύλου, υιοθετηθέντων υπό του αυτού προσώπου. Ούτω: ό 'Ανδρέας μετά τής Βασιλικής ήλθον εις γάμου κοινωνίαν' λόγω όμως τής άτεκνίας των, υιοθέτησαν την 'Ολγαν, ή όποία είναι φυσικόν τέκνον του 'Ηλία και τής Κυριακής.

Σχ. 1

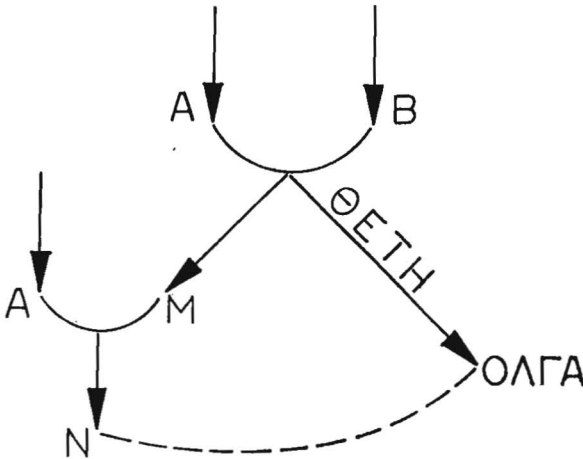
Μετά τῶν θετῶν γονέων τῆς ἡ "Ολγα εἶναι βαθμοῦ 1ου. Ἐάν ἐν τῷ μεταξύ, λόγω θεραπείας τῆς ἀτεκνίας τῶν Ἀνδρέου καὶ Βασιλικῆς, γεννηθῆ ὁ Μιχαήλ, οὗτος (δηλ. ὁ Μιχαήλ) μετὰ τῆς θετῆς θυγατρὸς τοῦ πατρὸς τοῦ "Ολγας εἶναι συγγενεῖς 2ου βαθμοῦ.

Σχ. 2

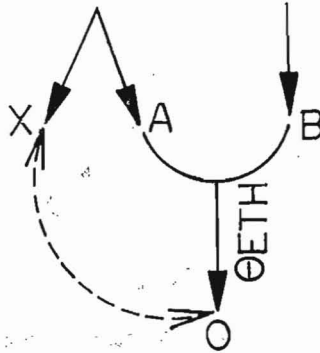
Ἐπομένως ὁ γάμος τῶν δύο ἀδελφῶν (φυσικοῦ καὶ θετῆς) κωλύεται ("Ἀρθρ. 1361 καὶ 1581, παράγρ. 1).

Ἐάν ὁ Μιχαήλ ἔλθῃ εἰς γάμου κοινωνίαν μετὰ τῆς Ἀννης καὶ ἐξ αὐτῆς τεχθῆ ὁ Νικόδημος, καὶ αὖθις ὁ γάμος κωλύεται σύμφωνα μετὰ τὸ ἐν λόγω ἄρθρον, τὸ ὁποῖον θεσπίζει: «Κωλύεται ὁ γάμος μετὰ τοῦ υἱοθετήσαντος καὶ υἱοθετηθείσης ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ».

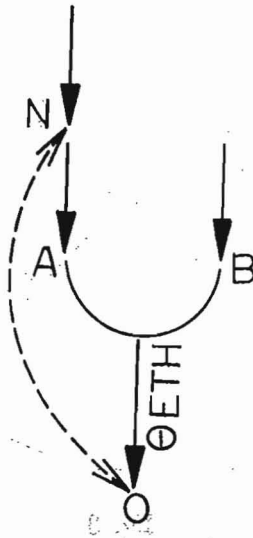
Σχ. 3

Εἰρήσθω, ὁμῶς, ὅτι καίτοι ἡ Ὑολγα ἀπεχωρίσθη ἐκ τῶν φυσικῶν γονέων τῆς, πλὴν δὲν ἀποξενοῦται αὐτῇ τῆς φυσικῆς συγγενείας, τόσον τῶν γονέων τῆς ὅσον καὶ τῶν συγγενῶν τῆς ἐξ αἵματος καὶ ἐξ ἀγχιστείας. Τίθεται ὅμῶς ἐν σοβαρὸν θέμα. Πλὴν τῆς συγγενείας τοῦ θετοῦ τέκνου μετὰ τῆς θετῆς ἀδελφῆς του, οὐδεμία ἑτέρα συγγένεια ὑφίσταται, μεταξύ τοῦ θετοῦ τέκνου καὶ τῶν λοιπῶν συγγενῶν τοῦ υἱοθετήσαντος. Διὸ καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀνδρέου Χρῆστος, δύναται νὰ λάβῃ ὡς σύζυγόν του τὴν θετὴν θυγατέρα τοῦ ἀδελφοῦ του Ὑολγαν.

Σχ. 4

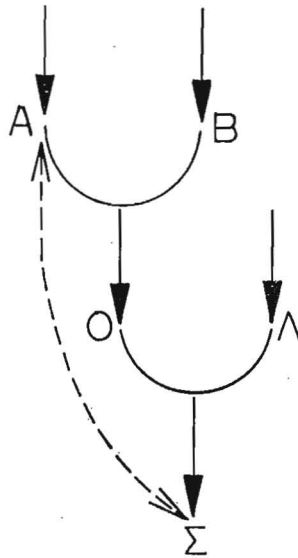
Επίσης ὁ Νικόλαος, πατὴρ τοῦ Ἀνδρέου, δύναται νὰ λάβῃ ὡς σύζυγόν του τὴν θετὴν θυγατέρα τοῦ υἱοῦ του Ὑολγαν.

Σχ. 5

Βεβαίως, ο Νομοθέτης εν προκειμένω σιγά. Και ως εκ τούτου είναι δυνατή η σύναψις του ανωτέρω γάμου. Πλήν όμως είναι άκοσμον, να υιοθετήση τις πτωχόν κορασίδα, να επέχη αυτή τάξιν γνησίου τέκνου και εν συνεχεία αυτή να έρχεται εις γάμου κοινωνίαν μετά του πατρός του θετού πατρός της. Πώς θα καλή τον θετόν πατέρα της; υίόν της; Θα πρέπει, λοιπόν, παρά την σιωπήν του Νόμου ν' αποφεύγωνται τοιαῦτα συνοικέσια, τὰ ὅποια εἶναι άκοσμα.

Ἐπίσης ἕτερον άκοσμον θέμα, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖται εἶναι τὸ ἐξῆς: Ὁ θετός πατήρ, ἐνῶ κωλύεται νὰ λάβῃ ὡς σύζυγόν του τὴν θετὴν θυγατέρα του, δύναται νὰ λάβῃ ὡς σύζυγόν του τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ἥτοι τὴν θετὴν ἐγγονήν του. Οὕτω: Ὁ Ἀνδρέας καὶ ἡ Βασιλικὴ ὡς ανωτέρω ἐξετέθη υιοθετοῦν τὴν Ὀλγαν. Ἡ Ὀλγα ἔρχεται εἰς γάμου κοινωνίαν μετά του Λυκούργου. Ἐκ τοῦ γάμου τούτου γεννᾶται ἡ Σταυριανή. Μετὰ τὴν σιωπὴν τοῦ Νόμου, δύναται ὁ θετός πατήρ τῆς Ὀλγας νὰ λάβῃ ὡς σύζυγόν του τὴν θυγατέρα της Σταυριανήν, διότι ὁ Νόμος λέγει: «Κωλύεται ὁ γάμος τοῦ υιοθετήσαντος ἢ τῶν κατιόντων αὐτοῦ μετά του υιοθετηθέντος» (Ἄρθρον 1360, παράγρ. 1).

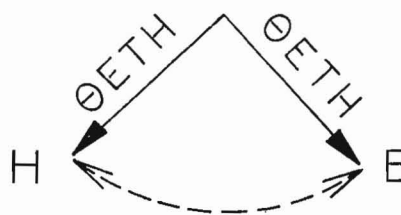

Σχ. 6

Τὸ δὲ ἄρθρον 1581, συμπληροῦν τὴν ἀθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 1360 θεσπίζει: «Οἱ μετὰ τὴν υιοθεσίαν γεννηθέντες κατιόντες τοῦ θετοῦ τέκνου ἐπέχουσι τάξιν γνησίων κατιόντων τοῦ υιοθετήσαντος. Κατὰ τὰ λοιπὰ οὐδεμίαν παράγεται σχέσις συγγενείας μεταξύ του θετοῦ τέκνου καὶ τῶν συγγενῶν τοῦ υιοθετήσαντος καὶ τανάπαλιν». Ἐνταῦθα ὁ Νομοθέτης προβλέπει τὰ ὑλικά συμφέροντα τῶν κατιόντων τοῦ θετοῦ τέκνου καὶ οὐχὶ τὴν ἠθικὴν μεταξύ του θετοῦ πατρός

καὶ τῶν κατιόντων τοῦ θετοῦ τέκνου σχέσιν. "Ὁθεν, ὀρθῶς διαμαρτύρεται ὁ διακεκριμένος ἐπιστήμων, ἀείμνηστος Γ. Α. Ροῦιλς (Οἰκογ. Δίκαιον, Τεῦχος Β', σελ. 74-75). 'Ὁ θετὸς δηλ. πάππος λαμβάνει ὡς σύζυγον τὴν θετὴν ἐγγονήν!!

Τίθεται καὶ ἕτερον πρόβλημα. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1570 «ὁ υἱοθετήσας δὲν δύναται νὰ υἱοθετήσῃ καὶ ἕτερον, ζῶντος τοῦ θετοῦ τέκνου. Διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως συνάμα δύναται ὁ υἱοθετῶν νὰ υἱοθετήσῃ πλείονας τοῦ ἑνός». Γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: δύναται δύο υἱοθετηθέντες, διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, νὰ τελέσουν γάμον; 'Εὰν γίνῃ ἕνας συνδυασμὸς μεταξὺ τοῦ ἄρθρου 1570, ὡς ἐξετέθη, καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1579, παράγρ. 1, ἔνθα τὸ θετὸν τέκνον ἐπέχει τάξιν γνησίου ἀπογόνου, θὰ πρέπη νὰ ἀπαγορευέται: «'Απὸ τῆς υἱοθεσίας τὸ θετὸν τέκνον ἐπέχει τάξιν γνησίου, ἐναντι τοῦ υἱοθετήσαντος». Ταῦτό φρονεῖ καὶ ὁ Γ. Μπαλῆς (Οἰκογεν. Δίκαιον, 1956, σελ. 33). Καὶ τοῦτο διότι οἱ θετοὶ ἀδελφοὶ εἶναι βαθμοῦ Β'. Καὶ ἐφ' ὅσον καὶ μετὰ τοῦ φυσικοῦ τέκνου, μεθ' οὗ ὁ θετὸς εἶναι Β' βαθμοῦ ἀπαγορευέται, ἀρα ἡ συγγένεια ἐκτείνεται μέχρι τοῦ Β' βαθμοῦ. "Εστὼ τὸ ἐξῆς παράδειγμα. 'Ὁ Παναγιώτης καὶ ἡ Εἰρήνη, ἄτεκνοι ὄντες, υἱοθέτησαν διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως τὴν Εὐγενίαν καὶ τὸν 'Ηλίαν. 'Ερωτᾶται: δύναται οὗτοι νὰ συνάψουν γάμον; Βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1360 δὲν ὑφίσταται κώλυμα. 'Εὰν ὅμως γίνῃ συνδυασμὸς τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων, δι' ὧν τὰ κωλύματα ἐπεκτείνονται μέχρι καὶ τοῦ Β' βαθμοῦ, ὁ γάμος ἀπαγορευέται.

Σχ. 7

4. Γενικαὶ προϋποθέσεις τῆς υἱοθεσίας.

α) Ὡς πρὸς τὸν υἱοθετοῦντα. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1568 τοῦ Α. Κώδικος, διὰ νὰ δυναθῇ τις νὰ υἱοθετήσῃ πρέπει νὰ εἶναι ἰκανὸς πρὸς δικαιοπραξίαν, νὰ ἔχῃ συμπληρώσει τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ νὰ μὴ ἔχῃ γνήσιον κατιόντα. 'Αναλυτικώτερον, ὁ υἱοθετῶν πρέπει νὰ ἔχῃ κατὰ κανόνα πλήρη δικαιοπρακτικὴν ἰκανότητα. Συνεπῶς, ὁ δικαστικῶς καὶ ὁ νομίμως ἀπηγορευμένος εἶναι ἀνίκανος πρὸς υἱοθεσίαν. "Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τελοῦντα ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν, οὗτος, ἔχων περιορισμένην δικαιοπρακτικὴν

ικανότητα, δύναται να υιοθετήση παριστάμενος αυτόπροσώπως εις τὸ Δικαστήριον, τῇ συναινέσει ὁμως τοῦ ἀντιλήπτορος ("Ἀρθρ. 1578, 1707, παράγρ. 1 τοῦ Α. Κώδικος). Ὁ υιοθετῶν πρέπει νὰ ἔχη συμπληρώσει τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του κατὰ τὸν χρόνον τῆς συζητήσεως τῆς υιοθεσίας. Τὸ ὄριον τοῦ πεντηκοστοῦ ἔτους τῆς ἡλικίας ἐτέθη, διότι ἐλαττοῦνται αἱ δυνατότητες τῆς ἀποκτήσεως τέκνου ἰδίου. Ἰδίως εἰς τὰς γυναῖκας αἱ τοιαῦται δυνατότητες ἐκλείπουν. Ὁ υιοθετῶν πρέπει νὰ μὴ ἔχη κατὰ τὸν χρόνον τῆς υιοθεσίας γνήσιον κατιόντα. Ἡ ἐν λόγῳ διάταξις ἐτέθη πρὸς προστασίαν τῶν δικαιωμάτων τῶν γνησίων τέκνων, τῶν ὁποίων τὰ δικαιώματα μειοῦνται ἐν περιπτώσει υιοθεσίας τέκνου. Οἱ νομιμοποιηθέντες ἐξώγαμοι κατιόντες, ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς γνησίους καὶ, συνεπῶς, ἐν περιπτώσει νομιμοποιηθέντων ἐξωγάμων ἡ υιοθεσία ἐμποδίζεται. Ἐπίσης ἡ υιοθεσία ἐμποδίζεται ἐὰν ὑφίσταται κατιῶν συνειληγμένους (nasciturus).

β) Ὡς πρὸς τὸν υιοθετούμενον. Οὗτος πρέπει νὰ εἶναι νεώτερος κατὰ 18 ἔτη τοῦ υιοθετηθέντος ("Ἀρθρον 1574 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος).

γ) Εἰδικὰ ἀπαγορεύσεις: 1) Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς γονεῖς νὰ υιοθετοῦν τὰ ἐξώγαμα αὐτῶν τέκνα. Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἔχει ἕδαφος ἐφαρμογῆς διὰ τὰ ἀναγνωρισθέντα (ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως) ἐξώγαμα τέκνα. 2) Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν Ἐπίτροπον ἢ υιοθεσία τοῦ ἐπιτροπευομένου πρὸ τῆς λογοδοσίας ("Ἀρθρον 1571 τοῦ Α. Κ.). Σκοπὸς τῆς ἀπαγορεύσεως εἶναι νὰ παρεμποδίσῃ τὸν Ἐπίτροπον νὰ καλύψῃ τυχὸν ἀτασθαλίαν τῆς διαχειρίσεώς του διὰ τῆς υιοθεσίας τοῦ ἐπιτροπευομένου. Ἡ κατὰ παράβασιν τῆς ἐν λόγῳ ἀπαγορεύσεως τελεσθεῖσα υιοθεσία εἶναι σχετικῶς ἄκυρος, ἥτοι τὴν ἀκυρότητα δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ μόνον ὁ ἐπιτροπεύμενος. 3) Ἀπαγορεύεται ἡ υιοθεσία ὑπὸ πλειόνων. Ἡτοι ὁ Α' δὲν δύναται νὰ υιοθετηθῇ ὑπὸ τοῦ Β' καὶ τοῦ Γ' (Α. Κώδιξ, 1572). Ἐὰν ὁ Β' ἀποθάνῃ ἢ λυθῇ ἡ υιοθεσία, δύναται ὁ Β' νὰ υιοθετηθῇ ὑπὸ τοῦ Γ'. Ἡ διάταξις αὕτη δικαιολογεῖται διότι ἡ υιοθεσία μιμεῖται τὴν φύσιν, διὸ καὶ δὲν δύναται νὰ ἔχη τις δύο θετοὺς πατέρας ἢ δύο θετὰς μητέρας ταυτοχρόνως. Ἐξαιρέσεις ὑφίσταται ὡσάκις τὸ τέκνον υιοθετεῖται ὑπὸ τῶν δύο συζύγων. Ἡ τοιαύτη υιοθεσία δύναται νὰ γίνῃ εἴτε δι' ἐνιαίας πράξεως εἴτε κεχωρισμένως. Ὡς ἐπὶ παραδείγματι, ὁ ἀνὴρ υιοθετεῖ τέκνον, τὸ ὁποῖον εἶχεν υιοθετήσῃ ἢ σύζυγός του πρὸ τῆς συνάψεως τοῦ γάμου των. 4) Ἀπαγορεύεται ἡ υιοθεσία πλειόνων. Κατ' ἐξαιρέσιν ἐπιτρέπεται διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως υιοθεσία πλειόνων (Α. Κ. 1570).

5. Τρόπος συστάσεως τῆς υιοθεσίας.

Ἡ υιοθεσία συνιστᾶται διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, κατόπιν συναινέσεως τῶν μερῶν καὶ ἐρεύνης τοῦ Δικαστηρίου. Εἰδικώτερον:

α) Συναίνεσις τῶν μερῶν. Ἀπαιτεῖται ὅπως ὁ υἰοθετῶν δηλώσῃ αὐτοπροσώπως τὴν συναίνεσίν του πρὸ τοῦ Δικαστηρίου. Ἐὰν ὁ υἰοθετῶν εἶναι ἀσθενής ἢ συναίνεσις αὐτοῦ γίνεται ἐνώπιον τοῦ εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ. Ἐὰν εἶναι εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν ἢ συναίνεσις γίνεται ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνος Προξένου, ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

β) Συναίνεσις πρὸ τοῦ Δικαστηρίου τοῦ υἰοθετουμένου, ἐὰν εἶναι ἀνήλικος ἢ συνεπλήρωσε τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἐὰν εἶναι ἀνήλικος ἀπαιτεῖται ἢ συναίνεσις πρὸ τοῦ Δικαστηρίου ἀμφοτέρων τῶν γονέων αὐτοῦ ἢ μόνον τοῦ ἑνός, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνέφικτος ἢ ἐμφάνισις τοῦ ἑτέρου ἕνεκα πνευματικῆς νόσου ἢ ἄλλου λόγου. Ἐὰν ὁ ἀνήλικος εἶναι ὀρφανὸς πατρός καὶ μητρός ἀπαιτεῖται συναίνεσις τοῦ κηδεμόνος ἢ ἐπιτρόπου καὶ ἄδεια τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου (Α. Κ. 1577).

γ) Ἐὰν ὁ υἰοθετῶν ἢ ὁ υἰοθετούμενος εἶναι ἕγγαμος πρέπει νὰ συναίνεσῃ εἰς τὴν υἰοθεσίαν ὁ σύζυγος αὐτοῦ (Γ. Μιχαηλίδης-Νουάρος, Οἰκογενειακὸν Δίκαιον, Ἀθήναι 1962, σελ. 382). Ἡ συναίνεσις παρέχεται πρὸ τοῦ Δικαστηρίου, ἢ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς υἰοθεσίας. Ἡ συναίνεσις δὲν ἀπαιτεῖται ἐὰν εἶναι ἀνέφικτος ἕνεκα πνευματικῆς νόσου τοῦ συζύγου ἢ ἄλλου λόγου (Α. Κ. 1577).

δ) Ἡ συναίνεσις πρὸς υἰοθεσίαν, πρέπει νὰ εἶναι ἀπηλλαγμένη αἰρέσεως καὶ προθεσμίας (Α. Κ. 1575).

ε) Ἐρευνα τοῦ Δικαστηρίου. Τὸ Δικαστήριον κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς αἰτήσεως δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τῆς συναίνεσεως τῶν μερῶν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ ἐρευνήσῃ αὐτεπαγγέλτως ἐὰν ὑπάρχουν οἱ ἀπαιτούμενοι ὄροι καὶ ἐὰν ἡ υἰοθεσία εἶναι συμφέρουσα διὰ τὸν υἰοθετούμενον. Ἐξετάζει τὸ ἦθος καὶ τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν τοῦ υἰοθετουμένου, τὴν ὑγιεινομικὴν κατάστασιν αὐτοῦ, τὸ ἐπάγγελμα, τὸ φύλον, τὰς πιθανὰς προθέσεις αὐτοῦ κ.λπ. Τὸ Δικαστήριον ἔχει διακριτικὴν ἐξουσίαν νὰ δεχθῇ ἢ νὰ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησιν, ἢ δὲ κρίσις αὐτοῦ περὶ τοῦ ὅτι ἡ υἰοθεσία εἶναι συμφέρουσα διὰ τὸν υἰοθετούμενον εἶναι κρίσις κυριαρχικὴ, παράγουσα δεδικασμένον, ἥτοι δεσμεύει τοὺς κατὰ τὴν διαδικασίαν παραστάντας ἢ κληθέντας διαδίκους (Γ. Μιχαηλίδης-Νουάρος, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 383).

ζ) Ἀποτέλεσμα τῆς υἰοθεσίας. Κατὰ τὸ ἰσχύον Δίκαιον δὲν ἐπιτρέπεται υἰοθεσία εἰς τάξιν ἐγγόνου, ὡς εἰς τὸ Ρωμ. Δίκαιον, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς υἰοθεσίας γενικῶς εἶναι, ὅτι ἀφ' ἑνός μὲν αὕτη δημιουργεῖ μεταξὺ υἰοθετήσαντος καὶ υἰοθετηθέντος νομικὴν σχέσιν συγγενείας γονέως καὶ γνησίου τέκνου καὶ ἀφ' ἑτέρου αὕτη δὲν αἰρεῖ τὰς σχέσεις τοῦ υἰοθετηθέντος πρὸς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ οἰκογένειαν, αἱ ὁποῖαι

διατηρούνται αμετάβλητοι. Ειδικώτερον: α) Δημιουργία νομικής ή οίονει φυσικής συγγενείας, ως ανωτέρω εξετέθησαν αναλυτικώτερον. Ἡ συγγένεια αὕτη ἐξομοιοῦται κατὰ κανόνα πρὸς τὴν σχέσιν μεταξύ νομίμου γονέως πρὸς γνήσιον τέκνον, πλὴν ὠρισμένων ἐξαιρέσεων. Οὕτω τὸ θετὸν τέκνον ἀποκτᾷ τὴν κατοικίαν καὶ τὸ ἐπώνυμον τοῦ θετοῦ πατρός, δυνάμενον ὅμως νὰ προσθέσῃ καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ἐπώνυμον (Α. Κ. 1582). Ἐπίσης, τὸ θετὸν τέκνον ἔχει δικαίωμα διατροφῆς καὶ ὑποχρεοῦται εἰς ὑπηρεσίας ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ (Α. Κ. 1494). Ἀπὸ τῆς υἰοθεσίας, ἡ πατρικὴ ἐξουσία τοῦ φυσικοῦ πατρός, ἢ ἡ κηδεμονία ἢ ἡ ἐπιμέλεια, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐτέλει τὸ τέκνον, παύει καὶ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς πατρικῆς ἐξουσίας τοῦ θετοῦ πατρός, ἐπὶ δὲ υἰοθεσίας παρὰ γυναικός, διὰ τῆς ἐπιτροπείας ταύτης (Α. Κ. 1584). Ἐνεκα τούτου, ὁ θετὸς πατὴρ ἔχει ἔναντι τοῦ ἀνηλίκου θετοῦ τέκνου τὸ δικαίωμα τῆς διοικήσεως τῆς περιουσίας αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπικαρπίας αὐτῆς καθὼς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιμελείας τοῦ τέκνου. Ἐξαιρέσιν ἀπὸ τὸν ἐν λόγῳ κανόνα ἔχομεν: 1) ὅτι ὁ θετὸς γονεὺς δὲν ἔχει κληρονομικὰ δικαιώματα ἔναντι τοῦ τέκνου (Α.Κ. 1579), ἀλλὰ μόνον τὸ τέκνον ἔναντι τοῦ θετοῦ γονέως. Πάντως, ὁ υἰοθετήσας δικαιοῦται διατροφῆς παρὰ τοῦ θετοῦ τέκνου, συμπορευόμενος ὅμως μὲ τὸν ἐξ αἵματος γονέα. 2) Ἡ υἰοθεσία δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἰθαγενείας τοῦ τέκνου, ἢ ὁποία παραμένει ἀμετάβλητος (Ἄρθρον 27 τοῦ Κώδικος Ἰθαγενείας, Νόμ. 3370/1955). ββ) Σχέσις πρὸς τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν. Κατὰ τὸ ἡμέτερον Δίκαιον τὸ θετὸν τέκνον δὲν ἀποξενοῦται ἀπὸ τὴν φυσικὴν του οἰκογένειαν, ἀλλὰ διατηρεῖ πάντας τοὺς δεσμοὺς τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας πρὸς αὐτὴν (Ἄρθρον 1583). Τοιαῦτα εἶναι π.χ., τὸ δικαίωμα διατροφῆς καὶ τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα ἔναντι τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν. Ἐξαιρέσεις τοῦ κανόνος εἶναι, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις διατροφῆς τοῦ τέκνου παρὰ τοῦ υἰοθετήσαντος προηγεῖται τῆς αὐτῆς ὑποχρέωσεως τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν τοῦ τέκνου (Α. Κ. 1586).

6. Λύσις τῆς υἰοθεσίας.

Σκοπὸς τῆς υἰοθεσίας εἶναι ἡ δημιουργία οἰκογενειακῆς σχέσεως μεταξύ τοῦ θετοῦ γονέως καὶ τέκνου καὶ κατὰ κανόνα ἐξομοιοῦται πρὸς τὴν σχέσιν γονέως καὶ γνήσιου τέκνου. Ἐνεκα τούτου ἡ υἰοθεσία διαρκεῖ ἐφ' ὅρου ζωῆς τοῦ θετοῦ γονέως, παράγουσα καὶ μετὰ θάνατον ἀποτελέσματα, ὅπως π.χ. τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα. Κατ' ἐξαιρέσιν ὁ Νομοθέτης προβλέπει τὴν δυνατότητα λύσεως τῆς υἰοθεσίας εἴτε διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως εἴτε αὐτοδικαίως ἐκ τοῦ Νόμου.

α) Δικαστικὴ λύσις ἢ ἀνάκλησις. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1587 τοῦ Ἄστ. Κώδικος, ἡ υἰοθεσία δύναται νὰ λυθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, συνεπεῖα ἀγωγῆς τοῦ θετοῦ γονέως ἢ τοῦ θετοῦ τέκνου, ἐὰν τὸ παράπτωμα δικαιολογῇ τὴν ἀποκλήρωσιν, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὰ ἄρθρα 1840 καὶ

1841 τοῦ Ἀστ. Κώδικος. Τὰ παραπτώματα τὰ ὁποῖα προβλέπονται ἀπὸ τὰ ἐν λόγῳ ἄρθρα εἶναι ἐπιβουλή ζωῆς, σωματικαὶ κακώσεις ἐκ προθέσεως, κακούργημα ἢ βαρὺ πλημμέλημα, κακόβουλος ἀθέτησις διατροφῆς, ἄτιμος ἢ ἀνήθικος βίος, τὰ ὁποῖα ἕως δέον νὰ ἀφείλωνται εἰς δόλον τοῦ ἐναγομένου. Συνεπῶς, ἡ λύσις δὲν εἶναι δυνατὴ ὡς ἂν δὲν ὑφίσταται ὑπαιτιότης, ἢ λόγῳ ἐλλείψεως καταλογισμοῦ. Τὸ δικαίωμα εἶναι προσωποπαγές, πρέπει νὰ ἀσκηθῆ ὑποκειμένῳ ὑπὸ τοῦ θετοῦ γονέως ἢ θετοῦ τέκνου καὶ ὄχι ὑπὸ τῶν δανειστῶν ἢ τῶν κληρονόμων. Ἐὰν ἡ υἰοθεσία ἐγένετο ἀπὸ κοινοῦ τῶν δύο συζύγων, δύναται νὰ λυθῆ ὡς πρὸς τὸν ἕνα, καθ' οὗ στρέφεται τὸ παράπτωμα, καὶ νὰ διατηρηθῆ ὡς πρὸς τὸν ἕτερον. Ἀποτέλεσμα τῆς λύσεως τῆς υἰοθεσίας διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ὅτι αἴρονται πᾶσαι αἱ συνέπειαι τῆς νομικῆς συγγενείας μεταξὺ θετοῦ γονέως καὶ θετοῦ τέκνου, πλην τοῦ κωλύματος τοῦ γάμου, τὸ ὁποῖον ὑφίσταται καὶ μετὰ τὴν λύσιν τῆς υἰοθεσίας (Ἄρθρον 1360, παρ. 2).

β) Ἀ ὑ σ ι ς τ ῆ ς υ ἰ ο θ ε σ ί α ς ἐ κ τ ο ῦ Ν ὅ μ ο υ . Κατὰ τὸ ἄρθρον 1588, ἐὰν κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 1360, παρ. 1, τελεσθῆ γάμος μεταξὺ θετοῦ πατρὸς καὶ θετῆς θυγατρὸς, τότε αὐτοδικαίως αἴρεται ἡ σχέσηις, διότι ὁ θετὸς πατὴρ γίνεται σύζυγος τοῦ θετοῦ τέκνου. Ὁ γάμος οὗτος εἶναι ἄκυρος (Α. Κ. 1360 καὶ 1372). Διὰ τοῦτο ὁ Νομοθέτης προβλέπει ὅτι, ἐὰν ἐπακολουθήσῃ δικαστικὴ ἀκύρωσις τοῦ γάμου τούτου, ἡ υἰοθεσία δὲν ἐπανέρχεται, τὸ τέκνον ὅμως διατηρεῖ μόνον τὰ ἐκ τῆς υἰοθεσίας περιουσιακὰ δικαιώματα ἔναντι τοῦ θετοῦ γονέως. «Ἡ υἰοθεσία λύεται καὶ αἴρεται ἢ ἐξ αὐτῆς σχέσις ἐὰν κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου συνήφθῃ γάμος μεταξὺ υἰοθετησαντος καὶ υἰοθετηθέντος. Ἐὰν ὁ γάμος ἠκυρώθῃ, διατηροῦνται ἐκ τῆς σχέσεως τῆς υἰοθεσίας μόνον τὰ περιουσιακὰ ἐκ ταύτης δικαιώματα τοῦ θετοῦ τέκνου» (Α. Κ. 1588).

Ἐν συνεχείᾳ παραθέτομεν τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας τῆς υἰοθεσίας, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται εἰς τὰ Μεγάλα Εὐχολόγια α) Τοῦ Goar (ὡς καὶ τῆς Βενετίας) καὶ β) τοῦ Dimitrievskij. Σημειωθήτω, ὅτι ἡ Ἱερὰ Ἀκολουθία τοῦ Μ. Εὐχολογίου τῆς Βενετίας, εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν Ἀκολουθίαν τοῦ Εὐχολογίου τοῦ Goar.

I. ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ.

Ἰσταται ὁ μέλλων υἱοθετεῖσθαι, ἔσωθεν τῶν πυλῶν τοῦ Ἁγίου Θυσιαστηρίου, καὶ ὁ ἀνάδοχος ἔξωθεν, ἀμφότεροι κηρὸς κατέχοντες ἀπτομένους. Ὁ δὲ Ἱερεὺς, φορῶν τὴν ἱερατικὴν στολήν, ποιεῖ Εὐλογητόν, καὶ λέγει τὸ Τρισάγιον, τὸ Ἀπολυτίκιον τῆς ἡμέρας, καὶ τὸ Κοντάκιον τοῦ Ἁγίου τοῦ Ναοῦ. Εἶθ' οὕτω τὴν παροῦσαν Εὐχὴν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ ἡγαπημένου σου Παιδός, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τέκνα Θεοῦ καλέσας ἡμᾶς υἱοθεσία καὶ χάριτι τοῦ Παντοδυνάμου καὶ Ἁγίου σου Πνεύματος· ὁ εἰπὼν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· αὐτὸς φιλόφρονε Βασιλεῦ, ἐπίβλεψον ἐξ ἁγίου σου κατοικητηρίου ἐπὶ τοὺς δούλους σου τούτους· καὶ οὐς ἡ φύσις κατὰ σάρκα διεστηκότας ἀλλήλων ἐγέννησε, τούτους αὐτὸς, ὡς πατέρα καὶ υἱόν ἔνωσον τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι. Στήριξον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀγάπῃ σου· σύνδεσον αὐτοὺς ἐν τῇ εὐλογίᾳ σου· εὐλόγησον αὐτοὺς ἐν τῇ δόξῃ σου· ἐδραίωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει σου, φυλάττειν διαπαντός, καὶ μὴ ἀθετεῖν τὰ ἐκπορευόμενα ἐκ τῶν χειλέων αὐτῶν, καὶ γενοῦ μεσίτης τῆς αὐτῶν ὑποσχέσεως· ἵνα ἀδιάρρηκτον μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν τὴν σχέσιν, ἣν ἐνώπιόν σου ὡμολόγησαν, καὶ ἄψευστον διαφυλάττωσιν, ἐν σοὶ ζῶντες τῷ μόνῳ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἀξιώσον αὐτοὺς κληρονόμους γενέσθαι τῆς Βασιλείας σου.

Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις, σὺν τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς· *Εὐχήνη πᾶσι.*

Ὁ Διάκονος· *Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.*

Ὁ Ἱερεὺς· *Δέσποτα, Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τῆς κτίσεως πάσης δημιουργός, ὁ ἐν τῷ πρώτῳ Ἀδὰμ τὴν κατὰ σάρκα φυσικὴν δεσμεύσας συγγενεῖαν, ἐν δὲ Χριστῷ Ἰησοῦ, τῷ ἡγαπημένῳ Υἱῷ σου καὶ Θεῷ ἡμῶν, χάριτι καὶ ἡμᾶς συγγενεῖς σου ἀναδείξας· σοὶ τῷ μόνῳ εἰδοῖ τὰ πάντα καὶ πρὶν γενέσθαι, οἱ δοῦλοί σου οὗτοι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς ὑποκλίνουσι, τῆς παρὰ σοῦ εὐλογίας δεόμενοι· καὶ τῷ ἐν σοὶ συνδέσμῳ εἰς πατέρα καὶ υἱόν ἀλλήλους ἐπιγράφοντες, τύχοιεν ὧν ἐλπίζουσιν ἀγαθῶν, τῆς ἑαυτοῖς ὀφειλομένης καταστάσεως, καὶ τῆς ἐν σοὶ υἱοθεσίας, ἐπαξίως πολιτευόμενοι. Ἰνα, ὡς ἐν πᾶσι,*

καὶ ἐν τούτῳ δοξάζεται σου τὸ Πανάγιον ὄνομα, σὺν τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, καὶ τῷ Ἁγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Καὶ λαμβάνει ὁ πατήρ τὸν υἱὸν ἐκ τοῦ Θυσιαστηρίου. Ὁ δὲ υἱὸς πίπτει εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρός, καὶ πατεῖ αὐτὸν ὁ πατήρ εἰς τὸν τράχηλον, λέγων· Σήμερον υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. Καὶ ἀνιστᾷ αὐτόν. Ἐἴτα ἀσπάζονται ἀλλήλους. Ὁ δὲ Ἱερεὺς ποιεῖ ἀπόλυσιν, καὶ εὐλογεῖ αὐτοὺς καὶ διδάσκει αὐτούς.

(Μ. Εὐχολόγιον «Ἀστέρος», ἔκδοσις Βενετίας, σελ. 561-562).

II. ΕΤΕΡΑ ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ.

Προσκαλεῖται ὁ Ἱερεὺς τὸν μέλλοντα υἱοθετῆσαι σὺν τῷ υἱοθετουμένῳ, καὶ ἵστησιν αὐτοὺς ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου Θυσιαστηρίου, λέγοντος τοῦ Ἱερέως·

Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία...

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης...

Ἐπὲρ τῶν δούλων τοῦ Θεοῦ τοῦδε καὶ τοῦδε καὶ τῆς ἐν Χριστῷ διαθήσεως καὶ ἀγαθῆς ἐπιτηδεύσεως, καὶ ἔργου πνευματικοῦ, καὶ εἰρήνης καὶ ὁμονοίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ἐν ἀγαθοεργίᾳ καὶ εὐαρέστῳ πολιτεία αὐτοὺς βιώσαι, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ἐπὲρ τοῦ ρυσθῆναι...

Ἀντιλαβοῦ σῶσον... τῆς Παναγίας...

Ὅτι πρέπει...

Πρόσχωμεν.

Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ ἡγαπημένου σου Παιδός, Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τέκνα καλέσας ἡμᾶς Θεοῦ, υἱοθεσία καὶ Χάριτι τοῦ Παντοδυνάμου καὶ Ἁγίου Σου Πνεύματος, ὁ εἰπὼν, ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· αὐτὸς φιλόανθρωπε βασιλεῦ, ἐπίβλεψον ἐξ ἁγίου σου κατοικητηρίου, ἐπὶ τοὺς δούλους σου τούτους, καὶ οὓς ἡ φύσις κατὰ σάρκα διεστηκότας ἀλλήλων ἐγέννησε, τούτους αὐτὸς εἰς πατέρα καὶ υἱὸν ἔνωσον τῷ Ἁγίῳ Σου Πνεύματι· στήριξον αὐτοὺς τῇ ἀγάπῃ Σου· σύνδεσον αὐτοὺς τῇ εὐλογίᾳ Σου· εὐλόγησον αὐτοὺς ἐν τῇ Δόξῃ Σου, ἐδραῖωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει Σου, φυλάσσων διὰ παντός, καὶ μὴ ἀθετῶν τὰ ἐκπορευόμενα ἐκ τῶν χειλέων αὐτῶν· καὶ γενοῦ μεσίτης τῆς αὐτῶν ὑποσχέσεως, ἵνα ἀδιάρρηκτον μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν τὴν σχέσιν ἣν ἐπὶ σοὶ ὡμολόγησαν, καὶ ἀφρευστον δια-

φυλάττωσιν, ἐν σοὶ ζῶντες τῷ μόνῳ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν, καὶ ἀξιῶ-
σον αὐτοὺς κληρονόμους τῆς Βασιλείας Σου.

Ἔστιν ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις τῷ Πατρὶ καὶ τῷ
Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν.

Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν, ἀπλώσας τὰς χεῖρας εἰς τὰ ἅγια θυρία τοῦ υἱο-
θετοῦντος, λαβὼν ὁ Ἱερεὺς τῆς χειρὸς τὸν υἱοθετούμενον, διαβάζει τοῦτον γ'
ἀπὸ τῶν μασχαλῶν τοῦ υἱοθετοῦντος, λέγει τὴν εὐχὴν:

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους κατελθὼν
ἐπὶ σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων καὶ δόξαν πολλήν, χρηστότητι ταπεινώσας ἑαυ-
τόν, καὶ ὑποδείξας ὁδὸν σωτηρίας, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην τὴν Σὴν ἐκτείνας τὰς
ἀχράντους χεῖρας ἐπὶ τὸ παιδίον ἐκ βρέφους ἁγιασθὲν ὑπὸ Σοῦ. Αὐτὸς Δέ-
σποτα Φιλάνθρωπε, ἐπίδεδε ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου τὸν τὰ σὰ προστάγματα βεβαι-
οῦντα καὶ τῆς δικαίας σου φωνῆς εἰσακούσαντα τὴν τοῦ ἑκατοντάρχου Νικό-
δημου λέγοντος: Ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἄνωθεν, οὐ μὴ εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βα-
σιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Αὐτὸς καὶ νῦν ἐδόξησον, ἀναγεννῶν τῷ Πνεύματι
σου τὸν δοῦλόν σου. Ἔστιν σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ
Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

«Καὶ μετὰ τὴν εὐχὴν, ποιεῖ μετάνοιαν ὁ υἱὸς εἰς τοὺς πόδας τοῦ πατρὸς
καὶ κρατήσας αὐτὸν ὁ Ἱερεὺς τῆς χειρὸς, δίδωσι τῷ πατρὶ, λέγων: «Δόξα τῷ
Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν καὶ ἀπολύει»*.

* * *

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δύο Ἀκολουθιῶν ὁ γράφων, τῇ ὑποδείξει τοῦ Σεβ.
Μητροπολίτου Κοζάνης, συνέταξε τὴν κατωτέρω Ἀκολουθίαν τὴν ὁποίαν
ἐνέκρινεν ἡ Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπέστειλε
δὲ εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΕΙΣ ΥΙΟΘΕΣΙΑΝ.

Ἰσταται ὁ μέλων ἀναγεννᾶσθαι (υἱὸς ἢ θυγάτηρ), πρὸ τῶν πυλῶν
τοῦ Ἁγίου Θυσιαστηρίου, ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀναδόχου. Ἀμφότεροι κατέχουν
κηρούς ἀπτομένους. Ὁ Ἱερεὺς φορῶν ἐπιτραχήλιον καὶ φελόνιον, λέγει:

Ἐδόξητός ὁ Θεὸς ἡμῶν...

* Alex. Dmitrievsky, Opisanié Liturgitseskich Rukopisej, Hildesheim 1965
II, σελ. 213,

Ἄγιος ὁ Θεὸς (ἐκ γ'). Δόξα Πατρὶ, Καὶ νῦν. Παναγία Τριάς. Κύριε ἐλέησον (γ'). Δόξα, καὶ νῦν. Πάτερ ἡμῶν. Ὅτι Σοῦ ἐστὶν ἡ Βασιλεία.

Εἶτα τὸ Ἀπολυτίκιον τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Μαΐουμᾶ, υἱοθετηθέντος ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, Σεργίου.

Ἦχος Δ'

Ταχὺ προκατάλαβε.

Οὐράνιον ἄμιλλαν ζηλοτυπῶν ἐν σαρκί, ἐπίγειον αἴνεσιν ἐν τῷ ὑψίστῳ Θεῷ, πανσόφως συνήρמוσας· σὸν γὰρ ὡσπερ κιθάρα, τῆς εὐσήμεον σοφίας, ἤνεσας ὑψηλῶς, τὰς τοῦ Λόγου ὑψώσεις. Διὸ σε Κοσμᾶ θεόφρον, ὕμνοις γεραίρομεν.

Δόξα, καὶ νῦν.

Τῇ πρεσβείᾳ, Κύριε, πάντων τῶν Ἁγίων, καὶ τῆς Θεοτόκου, τὴν σὴν εἰρήνην δὸς ἡμῖν καὶ ἐλέησον ἡμᾶς, ὡς ἄλλοτε οἰκτιροῦμεν.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Κύριε, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ διὰ τοῦ ἡγαπημένου Σου παιδός, Κυρίου δὲ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τέκνα καλέσας ἡμᾶς Θεοῦ υἱοθεσία καὶ χάριτι τοῦ Παντοδυνάμου Πνεύματος, ὁ εἰπὼν, ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν, Αὐτὸς φιλόνηρωπε Βασιλεῦ, ἐπίβλεψον ἐξ Σοῦ κατοικητηρίου, ἐπὶ τοὺς δούλους σου τούτους, καὶ οὐδὲ ἡ φύσις κατὰ σάρκα διεστηκότας ἀλλήλων ἐγέννησε, τούτους, Αὐτὸς εἰς πατέρα καὶ υἱόν ἐνωσον τῷ Ἁγίῳ Σου Πνεύματι· στήριξον αὐτοὺς τῇ ἀγάπῃ Σου· σύνδεσον αὐτοὺς τῇ εὐλογίᾳ Σου· Εὐλόγησον αὐτοὺς ἐν τῇ δόξῃ Σου· ἐδραίωσον αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει Σου, φυλάσσων αὐτοὺς διαπαντός, καὶ μὴ ἀθετῶν τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων αὐτῶν καὶ γενοῦ μεσίτης τῆς αὐτῶν ὑποσχέσεως, ἵνα ἀδιάρρηκτον μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν τὴν σχέσιν αὐτῶν ἦν ἐπὶ σοὶ ὠμολόγησαν καὶ ἄφρευστον διαφυλάττωσιν, ἐν σοὶ ζῶντες τῷ μόνῳ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ Θεῷ ἡμῶν· καὶ ἀξίωσον αὐτοὺς κληρονόμους τῆς Βασιλείας Σου. Ὅτι πρέπει σοὶ πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Εἰρήνη πᾶσι. Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνετε.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Δέσποτα, Κύριε, ὁ τῆς κτίσεως πάσης Δημιουργός, ὁ ἐν τῷ πρώτῳ Ἀδάμ κατὰ σάρκα φυσικῆν δεσμεύσας συγγένειαν, ἐν δὲ τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ

τῷ ἡγαπημένῳ Υἱῷ Σου καὶ Θεῷ ἡμῶν, χάριτι καὶ ἡμᾶς συγγενεῖς Σου ἀναδείξας, Σοὶ τῷ μόνῳ εἰδῶτι τὰ πάντα καὶ πρὶν γενέσεως, οἱ δοῦλοί σου οὗτοι τὰς κεφαλὰς ὑποκλίνουσι, τῆς παρὰ σοῦ εὐλογίας δεόμενοι, καὶ τῷ ἐν Σοὶ συνδέσμῳ εἰς πατέρα καὶ υἱὸν ἀλλήλους ἐπιγράφοντες· τύχοιεν ὧν ἐλπίζουσι καὶ τῆς ἑαυτοῖς ὀφειλομένης καταστάσεως καὶ τῆς ἐν Σοὶ υἰοθεσίας, ἐπαξίως πολιτευόμενοι, ἵνα ὡς ἐν πᾶσι καὶ ἐν τούτῳ δοξάζεται Σου τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λαμβάνει τὸν υἰοθετούμενον ὁ Ἱερεὺς καὶ παραδίδει τοῦτον εἰς τὸν υἰοθετοῦντα, ὅστις ἀσπάζεται αὐτὸν λέγων. «Υἱός μου εἶ σύ· ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε».

Ὁ Ἱερεὺς.

Δόξα Σοι, ὁ Θεός, ἡ ἐλπίς ἡμῶν δόξα Σοι. Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Ἀυτοῦ Μητρὸς, τοῦ Τιμίῳ ἐνδόξου Προφήτου Προδρομοῦ καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν Ἁγίων ἐνδόξων καὶ πανευφύμων Ἀποστόλων, (τοῦ Ἁγίου, τὸ ὄνομα οὗ ἔχει ὁ υἰοθετηθείς), τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Κοσμά Ἐπισκόπου Μαΐουμᾶ, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων, ἐλεῆσαι καὶ σώσαι ἡμᾶς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος καὶ ἐλεήμων Θεός.

Δι' εὐχῶν τῶν Ἁγίων...